

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11Co/124/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2212215577
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 12. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Fedor Benka
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2014:2212215577.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Fedora Benku a sudkýň JUDr. Silvii Hýbelovej a Mgr. Renáty Gavalcovej v právnej veci navrhovateľa: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Hodžova 11, Žilina, zastúpená splnomocnencom: Advokátska kancelária GUNIŠ & PARTNERS s.r.o., so sídlom Klincová č. 37/B, Bratislava, IČO: 36 862 657, proti odporkyňi: Y. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. č. XX/XX, T. X., o zaplatenie 726,32 eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 21. marca 2013, č. k. 10C/384/2012-44, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti ohľadne úroku z omeškania p o t v r d z u j e a vo zvyšnej zamietajúcej časti ohľadne úroku a v závislom výroku o náhrade trov konania r u š í a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvého stupňa zaviazal odporkyňu zaplatiť navrhovateľovi sumu 726,32 eur spolu so 7,5% ročným úrokom z omeškania od 29.10.2008 do zaplatenia a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku keď vo zvyšku návrh zamietol a odporkyňu zaviazal zaplatiť navrhovateľovi trovy konania do rúk právneho zástupcu navrhovateľa v sume 185,30 eur a to do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia.

Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil použitím ustanovení § 879 I, § 2 ods. 3, § 3 ods. 1, § 37 ods. 1, § 39, § 49a, § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995, § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 142 ods. 1, § 149 ods. 1 O.s.p. a vecne svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že z výsledkov vykonaného dokazovania mal jednoznačne za preukázané a to poukazujúc na obsah zmluvy o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb medzi účastníkmi konania zo dňa 10.07.2006, že obsahom tejto zmluvy bola zriadenie účtu a to osobného účtu „Rastový osobný účet - Balík Výhoda 75 „. Z článku 1 bod 4 predmetnej zmluvy súd ďalej zistil, že sa tam nachádza návrh majiteľa účtu na uzatvorenie zmluvy o poskytovaní služby Povolené prečerpanie na osobnom účte, pričom navrhovateľ dňa 07.02.2008 žiadal uzatvoriť zmluvu o poskytovaní služby - povolené prečerpanie na osobnom účte. Na základe výpisu z účtu zo dňa 28.10.2008 podľa udania navrhovateľa je výška aktuálneho debetného zostatku v sume 726,32 eur. Poukazujúc na tú skutočnosť, že odporkyňa túto sumu navrhovateľovi neuhradila, súd rozhodol tak, že zaviazal odporkyňu na zaplatenie sumy vo výške 726,32 eur spolu s 8,5 % ročným úrokom z omeškania od 29.10.2008 do zaplatenia do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Navrhovateľ ďalej žiadal, aby súd zaviazal odporkyňu na zaplatenie úrokov z omeškania vo výške 16,9 % ročne zo sumy 726,32 eur od 29.10.2008 do zaplatenia t. zn., že žiadal dvakrát z tej istej sumy zaplatiť úrok z omeškania pričom označil výšku úrokov z omeškania vo výške 16,90 % ročne, čo žiadal zaplatiť od 29.10.2008 do zaplatenia. Poukazujúc na § 517 ods. 2 OZ keďže súd v danom prípade zistil, že navrhovateľ duplicitne žiadal z tej istej sumy zaplatiť úrok z omeškania za toto isté obdobie, súd návrh navrhovateľa v tejto časti zamietol. Rozhodnutie o trovách konania sa opiera o § 142 ods. 1 a o §

149 ods. 1 O.s.p. Navrhovateľ v tomto konaní bol úspešný, preto súd mu priznal náhradu trov konania z titulu zaplateného súdneho poplatku za podaný návrh vo výške 43,50 eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 141,80 eur. (2x 61,74 eur s DPH, 2 x 9,16 eur s DPH ako režijný paušál).

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ a to v zamietajúcej časti a žiadal, aby odvolací súd vec vrátil v tejto časti na ďalšie konanie keď svoje odvolanie odôvodnil dôvodmi v zmysle ust. § 205 ods. 2 písm. a) v spojení s § 221 ods. 1 písm. h), § 205 ods. 2 písm. b), písm. d) O.s.p. a uviedol, že navrhovateľ sa podaným návrhom domáha od odporcu zaplata sumy 726,32 eur spolu s úrokom vo výške 16,90% ročne a s 8,5% ročným úrokom z omeškania z dôvodu uzatvorenej zmluvy o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb zo dňa 10.7.2006 na základe ktorej poskytoval odporcovi bankové služby. Odporca na svojom účte zriadenom u navrhovateľa prečerpá finančné prostriedky na základe povoleného prečerpania na osobnom účte zo dňa 7.2.2008 vo výške 726,32 eur. Odporca sa podľa bodu 3 podmienok zriadenia a vedenia služby PP zaviazal splatiť dlžnú sumu spolu s úrokmi. Z dôvodu vykazovania debetného zostatku, navrhovateľ odstúpil (článok III, Ú, bod 18. DOP) od zmluvy o spolupráci listom zo dňa 23.10.2008. Navrhovateľ ďalej vo svojom odvolaní poukázal na jednotlivé články všeobecných obchodných podmienok ktoré boli neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o spolupráci zo dňa 10.7.2006 a to konkrétne článok I bod. 2 VOP, článok I bod 2 VOP, článok I. bod 3 VOP, článok I bod. 4 VOP, bod 6, článok III. písm. a bod 38 VOP s uvedením, že je nesporné, že odporcovi boli ustanovenia všeobecne obchodných podmienok známe. Keďže navrhovateľ zmluvu o spolupráci v súlade s ustanoveniami VOP vypovedal listom zo dňa 23.10.2008, odporca bol jednak oboznámený s tým, že mu bude zrušený účet a jednak s tým, že má voči navrhovateľovi debetný zostatok. Podľa bodu článok III. písm. u) povolené prečerpanie na osobnom účte, bod 10 VOP je banka oprávnená za ďalšie služby účtovať poplatky v zmysle platného sadzovníka poplatkov. Sadzovník poplatkov obsahuje v časti d) depozitné produkty povolené prečerpanie na osobnom účte bod 1.D.4 obchodnú úrokovú sadzbu vo výške 16,9%. Vzhľadom na uvedené je navrhovateľ toho názoru, že jeho nárok na úrok vo výške 16,9% ročne je oprávnený. Na základe výpisu z účtu zo dňa 28.10.2008 výška aktuálneho debetného zostatku predstavuje sumu 726,32 eur. Čiastka 726,32 eur predstavuje debetný zostatok na účte klienta v čase jeho uzatvorenia.

K odvolaniu navrhovateľa zaslala písomné vyjadrenie odporkyňa ktorá uviedla, že odporkyňa uznáva nárok navrhovateľa voči nej avšak v súčasnosti nemá žiaden príjem, je nezamestnaná vedená Mestským úradom Dunajská Streda ako bezdomovec a nie je poberateľkou žiadnej sociálnej dávky, preto navrhuje splátkový kalendár v podobe splátok v maximálnej výške 50,- eur mesačne. Navrhovateľ vo svojom odvolaní uviedol, že odporca bol oboznámený so zmluvnými podmienkami navrhovateľa vrátane všeobecných obchodných podmienok, avšak odporca je toho názoru, že zmluvy ktoré boli podpísané medzi navrhovateľom a odporcom sú tzv. typové zmluvy. S poukazom na ust. § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z., § 53 ods. 1, ods. 5 Občianskeho zákonníka uviedla, že v danom prípade za to isté porušenie právnej povinnosti a to prečerpanie debetného limitu je odporca postihnutý niekoľkonásobne a to úrokmi z omeškania vo výške 8,5% ročne, zmluvnou pokutou vo výške 59,75 eur, ďalej sú to poplatky za poskytovanie bankových produktov 16,9% ročne a zároveň možnosť odstúpenia od zmluvy. Navrhovateľ si taktiež uplatňuje aj trovy konania vo výške 214,38 eur, čo predstavuje 29,5% žalovanej istiny. V zmysle súdnej praxe za neprijateľnú podmienku sú považované ustanovenia, podľa ktorých má spotrebiteľ znášať akékoľvek výdavky navrhovateľa spojené s vymáhaním pohľadávky, ktoré dokonca môže byť paušalizované, čo je jednoznačne v neprospech spotrebiteľa. Na základe uvedeného, preto žiada súd o zamietnutí nároku navrhovateľa ohľadne akýchkoľvek trov konania. S poukazom na ust. § 39 Občianskeho zákonníka je toho názoru, že odporca si duplicitne uplatnil úroky z omeškania za to isté obdobie z tej istej sumy, preto považuje nárok navrhovateľa na zaplata úrokov za nedôvodná a to z dôvodu neprimeranosti a taktiež z dôvodu odporujúcim dobrým mravom. Navrhovateľ žiada zaplata istiny spolu s 25,4 % ročným úrokom a v tomto prípade poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove vo svojom rozhodnutí 3Co/3/2011 kde konštatoval, že občiansko - právnym vzťahom možno dohodnúť úroky z omeškania len v súlade v Vládny nariadením SR č. 87/1995 Z.z. na základe uvedeného odporkyňa je toho názoru, že 25,4 % úrok sa považuje sa neprijateľnú zmluvnú podmienku priečiacu sa dobrým mravom a preto považuje za absolútne neplatnú minimálne v časti 16,9 %. Na základe uvedeného žiada, aby odvolací súd odvolanie ako nedôvodné v celom rozsahu zamietol a rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba - účastník konania (§ 201 a § 204 ods. 1 O.s.p.) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento

opravný prostriedok prípustný (§ 201 a § 202 O.s.p.), postupom bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie mu predchádzajúce v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa v zamietajúcej časti návrhu ohľadne úroku z omeškania nie je dôvodné a rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné v tejto časti potvrdiť a vo zvyšnej zamietajúcej časti ohľadne úroku a v závislom výroku o náhrade trov konania je potrebné rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Podaním zo dňa 26.4.2013 žiadal navrhovateľ pripustiť zmenu návrhu v zmysle ust. § 95 O.s.p. tak, že súd zaviaže odporcu zaplatiť navrhovateľovi sumu 726,32 eur spolu s úrokom vo výške 16,9% ročne zo sumy 726,32 eur od 29.10.2008 do zaplataenia, s úrokom z omeškania vo výške 8,5% ročne zo sumy 726,32 eur od 29.10.2008 do zaplataenia a náhradu trov konania.

Krajský súd v Trnave rozhodol o tejto zmene uznesením zo dňa 15. októbra 2014, č. k. 11Co 124/2014-99 tak, že navrhovanú zmenu petitu návrhu v celom rozsahu pripustil.

Predmetom konania vedeného na súde prvého stupňa pod sp. zn. 10C/384/2012 bol návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal od odporkyne zaplataenia sumy 726,32 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 16,90 % ročne zo sumy 726,32 eur od 29.10.2008 do zaplataenia, spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,5 % ročne zo sumy 726,32 eur od 29.10.2008 do zaplataenia a náhrady trov konania.

Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým bol návrh navrhovateľa zamietnutý a to v časti úroku z omeškania vo výške 16,90 % ročne zo sumy 726,32 eur od 29.10.2008 do zaplataenia, úroku z omeškania vo výške 1 % ročne zo sumy 726,32 eur od 29.10.2008 do zaplataenia.

Po pripustení zmeny návrhu zo strany odvolacieho súdu uznesením zo dňa 15.10.2014 bolo predmetom odvolacieho konania nárok navrhovateľa na zaplataenie úroku vo výške 16,90 % ročne zo sumy 726,32 eur od 29.10.2008 do zaplataenia a úroku z omeškania vo výške 1 % ročne zo sumy 726,32 eur od 29.10.2008 do zaplataenia.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

Podľa § 2 písm. a) zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov účinného do 31.12.2008 (ďalej len ZoSÚ) na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme.

Z obsahu spisu vyplýva, že medzi navrhovateľom a odporkyňou bola dňa 10.07.2006 uzavretá zmluva o spolupráci o poskytovaní bankových produktov a služieb, na základe ktorej navrhovateľ poskytol odporkyni služby a to zriadenie účtu - rastový osobný účet s balíkom výhoda 75 s frekvenciou výpisov mesačne. Súčasťou tejto zmluvy bol návrh majiteľa účtu na uzatvorenie zmluvy o vydaní a používaní platobnej karty MAESTRO - s medzinárodným denným limitom PK 20,- Sk. Dňa 07.02.2008 odporkyňa podpísala zmluvu o poskytovaní služby - povolené prečerpanie na osobnom účte, na základe ktorej navrhovateľ zriadi majiteľovi účtu službu - povolené prečerpanie na osobnom účte formou povolenia čerpania peňažných prostriedkov do výšky debetného limitu na osobnom účte. Výšku a dátum účinnosti debetného limitu banka oznámi majiteľovi účtu formou výpisu z technického systému banky doručeného na adresu na zasielanie výpisov v zmysle zmluvy. Majiteľ účtu sa zaväzuje splácať čerpané peňažné prostriedky spolu s úrokmi za podmienok a v lehotách podľa VOP. Práva a povinnosti o vyhlásenia zmluvných strán, ktoré nie sú výslovným spôsobom upravené v zmluve resp. v návrhu zmluvy sa riadia VOP a príslušnými právnymi predpismi. Majiteľ účtu vyhlásil, že sa oboznámil so znením VOP a zaväzuje sa ich dodržiavať. Z oznámenia navrhovateľa zo dňa 23.10.2008 adresovaného odporkyni vyplýva, že z dôvodu, že odo dňa 31.05.2008 je na účte odporkyne vykazovaný debetný zostatok, ktorého aktuálna výška je 712,72 eur, týmto odstúpil od príslušnej zmluvy o uvedenom účte a dňom doručenia tohto oznámenia v súlade s príslušnými ustanovenia Všeobecných obchodných podmienok Dexia banka Slovensko a.s. s tým, že nasledujúci pracovný deň, že po doručení tohto odstúpenia bude účet zrušený.

V prejednávanej veci správne súd prvého stupňa posudzoval platnosť predmetnej zmluvy o úvere nielen podľa ustanovenia Obchodného zákonníka, ale najmä v zmysle ustanovení Zákona o ochrane spotrebiteľa v zmysle zákona 258/2001 Z.z.. V danom prípade je zrejmé, že ide o zmluvu o spotrebiteľskom úvere, nakoľko bola uzavretá medzi navrhovateľom - veriteľom, ktorý vykonáva túto činnosť a to poskytovanie úverov v zmysle svojho predmetu podnikania a tento úver bol poskytnutý fyzickej osobe nepodnikateľovi, t.j. spotrebiteľovi a v danom prípade je potrebné aplikovať na predmetný zmluvný vzťah aj ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Z obsahu spisu a z právoplatnej časti rozsudku je zrejmé, že odporkyňa neuhradila navrhovateľovi istinu vo výške 726,32 Eur. Tatra banka a.s. ako právny predchodca navrhovateľa uzavrela s odporkyňou dňa 07.02.2008 Zmluvu o bežnom účte fyzickej osoby a poskytovaní ďalších produktov a služieb k tomuto účtu. Z výpisu z bankovej knihy vyplýva, že banka poskytla odporkyni povolené prečerpanie do výšky 20.000,- Sk. Podľa obsahu spisu odporkyňa na základe povoleného prečerpania prečerpala finančné prostriedky na svojom účte, čím jej vznikol dlh voči navrhovateľovi. V zmysle § 710 Obchodného zákonníka v takom prípade sa práva a povinnosti strán zmluvy o bežnom účte spravujú zmluvou o úvere podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka.

Slovenský právny poriadok upravoval postavenie a ochranu spotrebiteľa najskôr v zák. č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa, ktorý bol účinný v období od 31.12.1992 do 30.06.2007. Jeho ust. § 23a účinné v období od 01.01.2000 do 24.11.2004 zakotvilo tzv. typovú zmluvu, ktorou sa podľa citovaného zákona rozumie zmluva, ktorá sa má uzavrieť vo viacerých prípadoch ak je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje. Podľa ods. 2 tohto ustanovenia typová zmluva nesmie obsahovať a) neprímerané podmienky, ktoré na škodu spotrebiteľa zakladajú nápadný nepomer medzi právami a povinnosťami zmluvných strán, najmä 1. podmienky, ktoré viažu predaj výrobku na poskytnutie služby na odobratie iného výrobku alebo na prevzatie inej služby, 2. podmienky, ktorými sa podmieňuje predaj výrobku alebo poskytnutie služby s požiadavkou, aby spotrebiteľ zabezpečil pre predávajúceho ďalšieho spotrebiteľa, ktorý s ním uzavrie rovnakú alebo podobnú zmluvu; b) podmienky, ktoré sú v rozpore s dobrými mravmi. Podľa § 2 ods. 1 písm. a) cit. zákona spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorá nakupuje výrobky alebo používa služby pre priamu osobnú spotrebu fyzických osôb, najmä pre seba a pre príslušníkov svojej domácnosti. Predávajúcim podnikateľom podľa písm. b) je podnikateľ, ktorý spotrebiteľovi predáva výrobky alebo poskytuje služby.

S účinnosťou od 25.11.2004 do 30.06.2007, citovaný zákon v § 23a definoval spotrebiteľské zmluvy ako zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje.

Občiansky zákonník č. 40/1964 Zb. definoval spotrebiteľské zmluvy v ust. § 52 rozdielne v období od 01.04.2004 do 31.12.2007 a rozdielne v období od 1.1.2008. § 52 Občianskeho zákonníka v znení v období od 01.04.2004 do 31.12.2007 zakotvoval, že spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v 8. časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

S účinnosťou od 01.01.2008 Občiansky zákonník v § 52 ods. 1 spotrebiteľskú zmluvu už definuje ako každú zmluvu bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Dodávateľom podľa ods. 3 cit. ust. je pritom osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom podľa ods. 4 cit. ust. je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Vzhľadom na uvedené je nesporné, že predmetná zmluva je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle cit. § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka keďže jej charakteristickým znakom je, že sa uzatvárala vo viacerých prípadoch a je z nej zrejmé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvnil. Zmluva uzavretá medzi účastníkmi je teda v zmysle právneho poriadku Slovenskej republiky spotrebiteľskou zmluvou.

Keďže navrhovateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení zmluvy konala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, pri uzatvorení predmetnej zmluvy vystupovala v pozícii dodávateľa v zmysle § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy. Vzhľadom na to, že odporkyňa pri uzatváraní a plnení predmetnej zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti, je potrebné ju v zmysle § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka v uvedenom znení považovať za spotrebiteľa. Bez ohľadu na to, že zmluva o úvere je tzv. absolútny obchod (§ 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka), s poukazom na vyššie uvedené, vychádzajúc zo zásady *lex specialis derogat lex generalis*, podľa ktorej špeciálna právna úprava, ktorou v danom prípade je ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, má prednosť pred všeobecnou, ktorou je Obchodný zákonník, je nevyhnutné predmetný právny vzťah medzi účastníkmi posudzovať podľa citovaných ustanovení Občianskeho zákonníka.

Napriek tomu, že v prípade zmluvy o bežnom účte podľa § 708 a nasl. Obchodného zákonníka, ako aj v prípade zmluvy o úvere podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka ide o tzv. absolútny obchod (§ 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka), jedná sa, ako už bolo uvedené vyššie, o spotrebiteľskú zmluvu podľa § 23a zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa a § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, čím je založený občianskoprávny charakter daného zmluvného vzťahu. Z uvedeného vyplýva, že normy obchodného práva (vrátane všeobecnej úpravy zmluvy o bežnom účte, zmluvy o úvere, či úrokov z omeškania) sú v takomto prípade použiteľnými len vtedy, ak neodporujú úprave majúcej prednosť, teda úprave spotrebiteľských vzťahov v Občianskom zákonníku a v predpisoch vydaných na jeho vykonanie. Medzi tromi zákonmi prichádzajúcimi do úvahy (1. Zákon o ochrane spotrebiteľa, 2. Občiansky zákonník a 3. Obchodný zákonník) tak v prípadoch naznačených vyššie panuje ten pomer, že primárne sa použije predpis špeciálny (Zákon o ochrane spotrebiteľa) a ak tento určitú otázku neupravuje, resp. tak nečiní úplne, nastupuje po ňom úprava spotrebiteľského práva v širšom slova zmysle a na jej základe Občiansky zákonník nielen ako doplnková právna úprava, ale aj ako korektív pre prípadné ďalšie použitie noriem práva obchodného (čo v praxi znamená, že Obchodný zákonník sa môže uplatniť len tam, kde nenarazí na obmedzenia v Občianskom zákonníku a vo vykonávacích predpisoch k nemu).

Odvolačí súd v tejto súvislosti iba podporne poukazuje aj na ustanovenie § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka v znení účinnom až od 15.01.2009, teda po vzniku daných právnych úkonov, podľa ktorého ak je dlžník v omeškani so splnením peňažného záväzku alebo jeho časti, je povinný platiť z nezaplatenej sumy úroky z omeškania dohodnuté v zmluve. Ak úroky z omeškania neboli dohodnuté, dlžník je povinný platiť úroky z omeškania podľa predpisov občianskeho práva. Ak záväzok vznikol zo spotrebiteľskej zmluvy a dlžníkom je spotrebiteľ, možno dohodnúť úroky z omeškania najviac do výšky ustanovenej podľa predpisov občianskeho práva.

Podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

Dlžník, ktorý nesplní svoj dlh riadne a včas, je v zmysle ust. § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka v omeškani. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Týmto vykonávacím predpisom je Nariadenie vlády č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len "Nariadenie vlády"). Podľa znenia § 3 ods. 1 Nariadenia vlády účinného ku dňu 30.06.2007 výška úrokov z omeškania je dvojnásobok diskontnej sadzby určenej Národnou bankou Slovenska platnej k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Zmluvne dojednaná a ani zákonná výška úrokov z omeškania v spotrebiteľskej zmluve s poukazom na vyššie uvedené nemôže byť vyššia, než výška úrokov podľa Občianskeho zákonníka. Výška úrokov z omeškania je upravená v § 517 Občianskeho zákonníka a v nadväznom súdom prvého stupňa aplikovanom Nariadení vlády SR č. 87/1995 Z.z. v rozhodnom období vo výške dvojnásobku diskontnej sadzby NBS k prvému dňu omeškania, ktorá v danom prípade činila 7,5% ročne.

Súdy opakovane judikovali, že z povahy ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. vyplýva, že v občianskoprávných vzťahoch je kogentne stanovená horná hranica úrokov z omeškania, ktorej prekročenie nie je prípustné (napríklad uznesenie NS SR z

27.10.1998 sp. zn. 1Cdo 58/1998). Z uvedeného potom vyplýva, že pokiaľ účastníci v zmluve dohodli úrok vyšší ako horná hranica kogentne upravená v zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s Nariadením vlády č. 87/1995 Z.z., spôsobilo to absolútnu neplatnosť tohto dojednania pre rozpor so zákonom v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka v časti, ktorou dojednanie presahovalo kogentne stanovenú hornú hranicu úroku z omeškania.

Súd prvého stupňa teda postupoval správne, keď navrhovateľovi priznal právo na zaplatenie úrokov z omeškania vo výške 7,5% ročne z dlžnej sumy 726,32 eur od 29.10.2008 do zaplatenia a v prevyšujúcej časti úrokov z omeškania návrh ako nedôvodný zamietol. S poukazom na vyššie uvedené, odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v tejto napadnutej časti zamietajúcej zvyšok úrokov z omeškania ako vecne správny, s použitím ust. § 219 O.s.p. potvrdil.

Ďalej sa odvolací súd zaoberal odvolaním navrhovateľa vo zvyšnej zamietajúcej časti ohľadne úroku vo výške 16,90 % ročne zo sumy 726,32 eur od 29.10.2008 do zaplatenia, tak ako odvolací pripustil zmenu návrhu uznesením zo dňa 15. októbra 2014 č. k. 11Co 124/2014-99.

O tomto nároku navrhovateľa však súd prvého stupňa nekonal a nerozhodoval, nakoľko navrhovateľ pôvodne v tejto výške žiadal úrok z omeškania, ktorý prvostupňový súd z dôvodu duplicity ako nedôvodný zamietol.

Účelom odvolacieho konania je len prieskum správnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa s prípadnou nápravou iba menších nedostatkov v rozhodovacej činnosti, resp. tiež s časovo menej náročným dopĺňaním či opakovaním dokazovania majúcej povahu zaceľovania len menších medzier v skutkových zisteniach a o takýto prípad tu nešlo, pričom aj doplnenie chýbajúcich argumentov súdu prvého stupňa až na odvolacom súde by prinieslo riziko faktického zbavenia účastníkov práva na dvojinštančné konanie. Preto odvolaciemu súdu neostávalo iné, než podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O. s. p. rozsudok v napadnutej zamietajúcej časti ohľadne úroku vo výške 16,90 % ročne zo sumy 726,32 eur od 29.10.2008 do zaplatenia a v závislom výroku o trovách konania zrušiť a podľa odseku 2 rovnakého paragrafu vec súdu prvého stupňa vrátiť na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 O.s.p.).

V ďalšom konaní súd prvého stupňa, vykoná dokazovanie tak, aby bol riadne zistený skutkový stav k takto zmenenému návrhu navrhovateľa, vypočuje k nemu účastníkov konania a následne po riadnom zistení skutkového stavu, súd prvého stupňa opätovne rozhodne o tejto časti návrhu navrhovateľa.

Uvedený rozsudok bol prijatý v senáte pomerom 3 : 0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.